

[8]

Centralizacya

Towarzystwa Demokratycznego Polskiego

Ogółu tegoż Towarzystwa

Obywatela 1.

Znawanie nad ogólnym kierunkiem działania Towarzystwa, powierzyliśmy Centralizacyi waszej. Przejęci całą ważnością tego obowiązku, przekonani, iż do nas szczególnie należy obmyślać środki nadania działaniom Tow. potrzebnej jedności, postanowiliśmy przedstawić wam wnioski, obecnymi okolicznościami wymagany i na jego ważności całą uwagę waszą zwrócić. -

Artykuły 3^{ie} i 19te postępowienia względem Centralizacyi, nakazują nam, w tej właśnie chwili, wrzucić Tow. do wyborów na członków nową Centralizacyą, składającą się z waszych. Na pierwszy rzut oka postrzeżenie zapewne Obywatela, iż nie jest to właściwa do takiej czynności pora. Nowa Centralizacya odpowiadać powinna misji, jaką sobie Tow. nowym Manifestem narzucił. Ten manifest jeszcze się wyrabia, jeszcze myśli wasze ścierają się, harmonizują, jeszcze wypadki waszej woli, waszych pojęć o zasadach, celach i środkach nie jest wiadomy, jeszcze zakres działań Tow. a tym samym i jego Centralizacyi wyraźnie oznaczony nie jest, jeszcze przeto do wyboru jej członków przystąpić nie można. Główny organ Tow. powinien być wyrostkiem wypływnym myśli waszej, nad jej zachowaniem czuwać i środki wprowadzenia jej w życie obmyślać. Wybierając Centralizacyą, przed wyjściem Manifestu, w którym dopiero myśl ta objawi się, wiedzieliśmybyśmy jakich warunków przyniosłoby w kandydatach, niewiedząc jeszcze, do czego powołani, jakiej myśli wyobraźnieliśmybyśmy się? Ten jeden wzgląd jużby niesprawiedliwie mógł nasze wnioski, o wstąpieniu do wyborów do wyjścia manifestu. Lecz mamy do tego jeszcze inne ważniejsze powody.

W projekcie do manifestu chcieliśmy aby Tow. obudziło w sobie sumienie i rozmiar. To na ten też głębokie przekonanie, iż Polska zdolna jest własnymi siłami najędźmielić owych zmierzających i jarzmo wewnętrznych ciemności zrzucić. Odebrane dotąd nad manifestem uwagi dowiodły nam iż przekonanie nasze było słusznym przekonaniem. Mamy przeto pierwszy warunek pomyślnego skutku przysiężnych Tow. działań, mamy głęboką wiarę we własną, narodową naszą potęgę. Przed wiarą tej siła, ustąpić może wszystkie przeszkody jeśli w wyborze środków, nie pomyślimy się sami. Wybór więc ich jest nowym, niezbędnym warunkiem. -

Podstawę zasadę głównych środków wskazał już projekt do manifestu, lecz do stonienie bezpośrednich, ostatecznych sposobów wywołania i wycięcia wst. narodowych, nie mogło mieć miejsca w piśmie na zewnątrz wyjści mającym. Ostatnia myśl Tow. wewnątrz tylko jego wyrabiać się może, a na zewnątrz, z przyzwyczajenia ostrożnością rozlewać.

Towarzystwo nasze najważniejszą w Emigracji zajmuje stanowisko. Potęgą jego zasad i numeryczna siła stawia go na czele emigracyjnego ruchu. Owiadując ten ruch, ogarnając wszystkie skutecznego działania sposoby, jest powinnością, samem położeniem naszym wskazaną. Usiłowania jawnych i tajnych stowarzyszeń, chcących nas zepchnąć z stanowiska naszego bezskutecznemi będą, a ich zwolennicy szeregi nasze pomnożą, jeśli do urzeczywistnienia zamiarów naszych, skuteczniejszą jak dotąd pokazemy im środki. Potrzeba czynniejszego, śmielszego, rozleglejszego działania, ożywia nas wszystkich; leżą nam ręce chęci i piękne uczucia, nie przyniosą pożądanego skutku, jeśli im odpowiednich nie użyjemy środków. Te środki leżą całkiem prawie w oznaczeniu dróg, jakimi Tow. na Polnę, i w Polsce działać może. -

Mamy już w tym względzie wzajemnie, tak własne, jakoteż innych Sekcyj myśli, na które licząc się Wasza, zwrócimy przy przedstawieniu uwag nad projektem do Manifestu. Tam będzie właściwe miejsce do rozwinięcia w całej obszerności pojęć i widoków naszych. Tem łatwiej trafią one do przekonania Waszego, iż porównywalne będąc z przeciwnemi im pojęciami i widokami. Wówczas z całą znajomością, rzeczą rozstrzygnięciem Obywatele, jakiem ma być Tow. nasze, jaką zatem Centralizacja jego, w tenże wiec dopiero do wyboru jej członków przystąpić właściwa będzie pora.

Te przemienne względy zmuszają nas, do wniosku, aby wybory na członków nowej Centralizacji, składai mających, do czasu ogłoszenia manifestu, wstrzymane zostały. Ponieważ zaś Ustaty wymagają, aby wezwanie do tych wyborów, dwoma przynajmniej miesięcami termin trwania Centralizacji narnaczony poprzedzało, wywołamy przeto niniejszem wszystkie Sekcje, które wnioski nasz odrzuca, aby na dniu 19 Mca Czerwca, do nowych wyborów na członków centralizacji i do oznaczenia miejsca jej pobytu, przystąpić chciały. Sekcje zaś wnioski nasz przyjmujące, samem nieprzygotowaniem wotów na czas oznaczony decyzye swoje objawia, albo też przy zwyczajnych nieswczesnych ekspedycjach woprzód jeszcze zdania swoje nadesłać mogą. Sądziemy iż tym sposobem wymaganiom prawa i wymaganiom okoliczności staniemy zadości. -

Lista imienna członków Tow. w tych dniach rozstana zostanie. -

Obok głównego przedmiotu o wyborach, na który niniejszem piśmem całą uwagę Towarzystwa zwrócić zamierzylismy, donosimy także:

1° Iż termin do uwag nad projektem manifestu, na żądanie niektórych liczniejszych Sekcyj, a szczególnie członków w Paryżu przebywających do dnia piątego przyszłego miesiąca odroczone być musiał, - z kąd to następowo wynika, iż pomimo wymaganej pośpiechu i usilności naszej, zebrane uwagi i uzupełniona redakcyja manifestu pod ostateczne rozpoznanie i zatwierdzenie ogółu Towarzystwa nie prędzej będzie mogła być przedstawiona, jak w końcu nadchodzącego miesiąca Czerwca. -

2°: Iż wniosek członków byłej Sekcji Batignolles o wcielenie Towarzystwa do Konfederacji w przeszłym okólniku zamieszczony sprawie jednomyslnością odrzuconym został. - Z całego Kompletu wotujących, ośmiu tylko oświadczyło się za nim, - dwóch zawiesiło objawienie zdań swoich. - Względności motywa odrzucenia tak są niekorzystne na stronę wniosku, iż z pomiędzy przeważnej liczby żądających, aby autorowie jego publicznie i surowo napomnianymi byli, siedmudziesięciu czterech członków domaga się ich wykreślenia. -

Podając ten wniosek do Towarzystwa przewidzivaliśmy następujący względem niego wypadek, dla tych powodów wotowaliśmy się do obszerniejszych nad nim uwag. -

Nieróżniemy się w zdaniu z gorliwymi członkami o byt i celosi Towarzystwa, iż chęć wcielenia go do Konfederacji, równa się chęci jego rozwiązania - Przypisując jednak wniosek trzech członków byłej Sekcji Batignolles samemu tylko niedokładnemu zglebieniu właściwego związku, lub mylnej rachubie politycznej, sądzimy, iż w tencaas tylko żądany rygor §. 90 lub 84. Org. Wznowe; przeciwko nim zastosowany byłby powinien, gdyby niepoprzestając na obecnem objawieniu wady i woli Towarzystwa - jakiegokolwiek dalsze kroki dla przyniesienia do skutku pierwotnej myśli swojej przedsięwzięli. -

Przyjęci i Wykreśleni.

Od dnia 6° Maja 1836r. zostali przyjęci na członków Tow^o Dem^o Polskiego.

Wykreśleni.

Numer kontroli	Nazwisko i Imię	Data przyjęcia	przez kogo Sekcyą	N ^o bieżą.	Nazwisko i Imię	Data wyrzucenia	przez kogo Sekcyą
1472.	Krawczewski Rafał	.	Angers.	1.	Krowalski Wincenty	20/3.	Angers
1473.	Bakowski Teofil	"	- 2 ^o -	2.	Stanisławski Proch.	20/3.	Lyon
1474.	Wojciechowski Tomasz	13/4.	St ^o Calais	3.	Krawczewski Ignacy	6/4.	Montreuil Bel.
1475.	Zalenski Cypryan	8/5.	Bordeaux	4.	Ray Sylwester	15/4.	Melle.
1476.	Modelski Konstanty	23/4.	Montpellier	5.	Podfilipski Konstant.	2/4.	Briqnebec
1477.	Chamski Tadeusz	27/5.	poitiers	6.	Englert Władysław	17/4.	Cher: ferand
1478.	Bobinski Maciej	27/5.	- 2 ^o -	7.	Olędzki Mateusz	1/5.	Troyes.
				8.	Nasierowski Walerjusz	21/5.	Angoulême
				9.	Przytycki Józef	21/5.	- 2 ^o -
				10.	Grotowski Karol	21/5.	- 2 ^o -
				11.	Wysocki Nikodem	21/5.	- 2 ^o -
				12.	Przezanowski Ludwik	21/5.	- 2 ^o -

Sprostowanie. W okólniku z dnia 6 Maja w liście przyjętych do Tow^o pod N° 1458 zamiast Zarzecki Józef, powinno być Zarzecki Adam Tomasz.

Wskutek reklamacji i nadesłanych objaśnień wraz z przedmiem
 przez kandydata byłej Sekcji Batignolles, przostajemy zamieszczone donie-
 szenie w okólniku z dnia 6 Maja r. b. w ten sposób: iż z pomiędzy członków
 byłej Sekcji Batignolles Obb. Ordega Józef. - Fluszniewicz Antoni, Ro-
 życki Ludwik. - Zwierkowoki Walenty i Broniewski Józef regularnie tak
 podatek braterski jak składki na towarzystwo wnosili. -

Paris dnia 27 Maja 1836 roku

Sekretarz

Robert Emichowski

Przewodzący z Koler.

Luzjan Józef Jaczyński